

ΔΙΔΑΓΜΕΝΟ ΚΕΙΜΕΝΟ Λυσίας, Ὑπὲρ Μαντιθέου §§1-3.7

A1.

α.

1. – Λ: ἡγοῦμαι γὰρ τοῖς ἀδίκως διαβεβλημένοις τούτους εἶναι μεγίστων ἀγαθῶν αἰτίους
2. – Λ: ἐλπίζω καὶ εἴ τις πρὸς με τυγχάνει ἀηδῶς [ἢ κακῶς] διακείμενος... μεταμελήσειν αὐτῷ καὶ πολὺ βελτίω με εἰς τὸν λοιπὸν χρόνον ἡγήσεσθαι.
3. – Λ: ἔάν μὲν τοῦτο μόνον ὑμῖν ἐπιδείξω, ... καὶ ὥς ἠνάγκασμαι τῶν αὐτῶν κινδύνων μετέχειν ὑμῖν, μηδὲν πῶ μοι πλέον εἶναι·

β.

- 1) Με την αντωνυμία **οἵτινες** ο Μαντίθεος αναφέρεται σε όσους κατηγορούν άδικα αυτούς που ελέγχονται κατά τη δοκιμασία.
- 2) Με την αντωνυμία **τούτους** ο Μαντίθεος αναφέρεται στους εχθρούς του, δηλαδή στους κατηγορούς του.

ΠΑΡΑΛΛΗΛΟ ΚΕΙΜΕΝΟ Ἀριστοτέλης, Ῥητορική Γ14 1415a 22-34

Επισήμανση: Το συγκεκριμένο παράλληλο κείμενο παρουσιάζει τόσο τη βασική όσο και τις επιμέρους λειτουργίες ενός προοιμίου. Στο αντίστοιχο χωρίο από το προοίμιο του Ὑπὲρ Μαντιθέου διακρίνονται καθαρά η κατεύθυνση του λόγου του Μαντιθέου, η εστίαση στον ομιλητή/κατηγορούμενο, η προσέγγιση του ακροατηρίου, το βασικό θέμα του λόγου, η αναφορά στον αντίδικο. Να σημειωθεί ότι στο συγκεκριμένο χωρίο του προοιμίου δεν αναφέρεται ρητῶς η κατηγορία παρά μόνο μέσω των επιδιώξεων του ομιλητή/κατηγορούμενου. Επιπλέον αξίζει να αναφερθεί ότι ο ομιλητής στοχεύει όχι απλώς στην αναίρεση της κατηγορίας, αλλά στη συνολική παρουσίαση της προσωπικότητάς του, πράγμα αναμενόμενο σε μια δοκιμασία.

B4. 1-β, 2-α, 3-α, 4-β, 5-β

ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ Ἀντιφῶν, Περὶ τοῦ χορευτοῦ §§24-25

Ενδεικτικές νεοελληνικές αποδόσεις

Αυτή ήταν η πρόκληση που του απηύθυνα ενώπιον του δικαστηρίου. Και όχι μόνο οι ίδιοι οι δικαστές αλλά και πλήθος απλών πολιτών ήταν εκεί ως μάρτυρες. Ωστόσο, αρνήθηκαν να φέρουν την υπόθεση στη	Κι ενώ εγώ τους προκαλούσα και τους πρότεινα όλ' αυτά στο δικαστήριο, όπου ήταν μάρτυρες οι ίδιοι οι δικαστές και άλλοι πολλοί ιδιώτες, αυτοί ούτε τότε αμέσως, ούτε κατόπιν ποτέ έως αυτή τη
---	---

δικαιοσύνη εκείνη την εποχή, και έκτοτε αρνούνταν επίμονα. Γνώριζαν πολύ καλά ότι αντί να τους παράσχω αποδείξεις για την ενοχή μου, μια τέτοια έρευνα θα μου παρείχε απόδειξη ότι η δική τους κατηγορία ήταν εντελώς άδικη και αβάσιμη. Γνωρίζετε καλά, άνδρες, ότι αυτοί είναι οι μεγαλύτεροι και ισχυρότεροι εξαναγκασμοί ανάμεσα στους ανθρώπους και ότι ο πιο σαφής και ο πλέον αξιόπιστος έλεγχος του δικαίου μπορεί να γίνει στις περιπτώσεις που υπάρχουν πολλοί ελεύθεροι πολίτες που γνωρίζουν (τα πράγματα) και (στις περιπτώσεις που υπάρχουν) δούλοι και είναι δυνατόν να αναγκάσει (κάποιος) τους ελεύθερους (να πουν την αλήθεια) με όρκους και με τον λόγο της τιμής τους, που είναι τα μεγαλύτερα και σπουδαιότερα πράγματα για τους ελεύθερους, και είναι δυνατόν (να αναγκάσει) τους δούλους με άλλα μέσα εξαναγκασμού, που, αν και πρόκειται να θανατωθούν (από τον κύριό τους), επειδή είπαν την αλήθεια, αναγκάζονται παρόλα αυτά να πουν την αλήθεια. Γιατί, στον καθένα η ανάγκη της παρούσης στιγμής είναι ισχυρότερη από αυτή του μέλλοντος.

Μτφρ. Maidment, K. J. 1941. Διασκευή από τα αγγλικά στα νέα ελληνικά.

Γ4.

α.

παντί: είναι ομοιόπρωτος προσδιορισμός (κατηγορηματικός) στο *τῷ χρόνῳ*.

στιγμή, δεν δέχτηκαν να ενεργήσουν κατ' αυτό τον δίκαιο τρόπο, επειδή ήξεραν καλά, ότι αυτός ο έλεγχος δεν θάβγαινε προς όφελος δικό τους κι εναντίον μου, αλλ' αντιστρόφως, γιατί αυτό που μου κατηγορούσαν, δεν ήταν ούτε δίκαιο ούτε αληθινό. Γνωρίζετε όμως, κύριοι, ότι αυτοί είναι οι μεγαλύτεροι και ισχυρότεροι εξαναγκασμοί, που μπορούν να γίνουν μεταξύ ανθρώπων, και ότι ο πλέον σαφής και ο πλέον αξιόπιστος έλεγχος του δικαίου μπορεί να πραγματοποιηθεί στις περιπτώσεις που υπάρχουν πολλοί ελεύθεροι πολίτες γνώστες των πραγμάτων και πολλοί δούλοι, και είναι δυνατό να αναγκάσει κανείς τους πρώτους να πουν την αλήθεια με τον όρκο και με τον λόγο της τιμής τους, που είναι τα μεγαλύτερα και ιερότερα πράγματα για έναν ελεύθερο, και τους δούλους με άλλα μέσα εξαναγκασμού, που κι αν μέλλουν ακόμη να θανατωθούν από τον κύριό τους, επειδή μαρτύρησαν, αναγκάζονται εν τούτοις να πουν την αλήθεια, γιατί πάντα η ανάγκη της παρούσας στιγμής είναι ισχυρότερη από τη μέλλουσα.

Μτφρ. Νίκη Δενδρινού. 1939.

είδότες: είναι επιρρηματική αιτιολογική μετοχή (συνημμένη στο υποκείμενο), επιρρηματικός προσδιορισμός της αιτίας στο ρήμα *ἠθέλησαν*.

ἰσχυρόταται: είναι κατηγορούμενο στο υποκείμενο *αἱ ἀνάγκαι* (από το ρήμα *εἶσι*).

ἀναγκάζειν: είναι υποκείμενο στο απρόσωπο ρήμα *ἐξεῖη* (τελικό απαρέμφατο).

τάληθῃ: είναι σύστοιχο αντικείμενο στο απαρέμφατο *λέγειν*.

τῆς μελλούσης: είναι (επιθετική μετοχή ως) ετερόπτωτος ονοματικός προσδιορισμός (γενική συγκριτική) στο *ἰσχυροτέρα*.

β.

«ὅτι αἱ ἀνάγκαι αὗται ἰσχυρόταται καὶ μέγισταί εἰσι τῶν ἐν ἀνθρώποις»: δευτερεύουσα ονοματική ειδική πρόταση, εισάγεται με τον ειδικό σύνδεσμο *ὅτι*, εκφέρεται με οριστική που δηλώνει το πραγματικό και λειτουργεί ως αντικείμενο στο ρήμα *Ἐπίστασθε*.